

ОСВРТИ И ПРИКАЗИ

Rado L. Lencek and Miloš Okuka, *A Bibliography of Recent Literature on Macedonian, Serbo-Croatian, and Slovene Languages*, Geschichte, Kultur und Geisteswelt der Südslaven, Neue Serie, I Band, Slavica Verlag Dr. Anton Kovač — München, 1990.

U novoj seriji »Istorijska, kultura i duhovni život Južnih Slovena« minhenske naklade »Slavica Verlag Dr. Anton Kovač«, kao prva sveska izašla je *Bibliografija novije literature o makedonskom, srpskohrvatskom i slovenačkom jeziku* autorâ Rade L. Lenčeka i Miloša Okuke.

U uvodnoj zabilješci autori napominju da je njihov prilog bibliografiji novije literature o makedonskom, srpskohrvatskom i slovenačkom jeziku usmjeren na nastavljanje i sistematizaciju bibliografskog pregleda skorijih naučnih istraživanja o ovim južnoslovenskim jezicima objavljenih van Jugoslavije. Bibliografija bilježi knjige, časopise i članke o različitim pojavama u južnoslovenskim jezicima i u biti predstavlja dopunu *Bibliografije rasprava i dela iz slovenske i indoevropske filologije i opšte lingvistike koja su izašla u Jugoslaviji*,¹ što se jednom godišnje štampa u *Južnoslovenskom filologu*. Takođe, ona na određeni način nastavlja prekinuti pregled aktuelne literature napisane o jezicima Jugoslavije a nastale van teritorije Jugoslavije u periodu od 1958—1972, koji su pripremili K. Naylor i J. Kašić i objavili u *Zborniku za filologiju i lingvistiku* Matice srpske.²

Autori maglašavaju kako su se, svjesni dilema i nedostataka u posljednjim radovima iz ove oblasti, opredijelili za izbor užih i specifičnijih aspekata lingvističkih istraživanja u navedenim jezicima, ograničavajući interesovanje na radove i studije koji predstavljaju značajne doprinose njihovom poznавању, a osobito na oglede i radove objavljene u publikacijama na engleskom jeziku.

Pored uvodne napomene i iscrpnog i sistematičnog objašnjenja skraćenica literature koja se docnije spominje, knjigu sačinjavaju dva osnovna dijela u kojima se svojim prilozima predstavljaju dvojica autora, a završava je indeks svih imena lingvista koji se u njoj pojavljuju.

Prvi dio pod nazivom *Bibliografija publikacija američkih slavista o makedonskom, srpskohrvatskom i slovenačkom jeziku, 1940—1985* priredio je Rado L. Lenček i organizovao u dvije cjeline. Jedna je od njih, obimnija, *Bibliografija publikacija američkih slavista do januara 1985.* i druga,

¹ *Bibliografija rasprava i dela iz slovenske i indoevropske filologije i opšte lingvistike koja su izašla u Jugoslaviji* (učestvovali brojni saradnici), Južnoslovenski filolog, 1931—, Beograd, SANU.

² Kenneth Naylor i Jovan Kašić — *Prilozi bibliografiji jugoslovenske lingvistike na strani*, Zbornik za filologiju i lingvistiku 6 (Novi Sad, Matica srpska), 1963; 7 (1964); 9 (1966); 12 (1969); 13/1 (1970); 16/2 (1973).

njen dodatak, *Pregled doktorskih disertacija prihvaćenih na američkim univerzitetima do januara 1985.*³ Obje sadrže priloge tematski vezane za srpskohrvatski, slovenački i makedonski jezik, objavljivane od vremena kada se pojavio naučni interes za južnoslovenske jezike u SAD i Kanadi. Prilozi su strukturirani navodenjem imena po abecednom redu i ograničeni na autorovu aktivnost u ovim zemljama.

Prva cjelina *Bibliografija publikacija američkih slavista do januara 1985.* obuhvata radeve o navedena tri jugoslovenska jezika, štampane i u našim i u stranim časopisima na velikom broju različitih jezika (engleski, srpskohrvatski, makedonski, slovenački, francuski, ruski, njemački, talijanski, poljski), i predstavlja zaista prvi sistematski pokušaj da se zaobilježe radevi američkih lingvista o ovim jezicima.

Njen dodatak, *Pregled doktorskih disertacija prihvaćenih na američkim univerzitetima do januara 1985.* popis je svih doktorskih teza tematski vezanih za jedan od tri pomenuta jezika, imena autora i univerziteta na kojima su prihvaćene. Bibliografski materijal ovdje je predstavljen hronološki, od 1931—1983. godine.

Drugi dio knjige *Prilog bibliografiji radeva o srpskohrvatskom jeziku objavljenih van Jugoslavije, od 1976—1985.* pripremio je Miloš Okuka i podijelio na šest tematskih cjelina: *Jezička teorija, opšta i komparativna slavistika, komparativni studij jezika; Balkanologija; Dijalektologija i istorija literarnog jezika; Rječnici i tekstovi, etimologija, istorija i onomastika; Problemi gramatike i jezičke norme; Hronike, rasprave i bibliografije.* S obzirom na to da brojni lingvistički radevi često obrađuju različite aspekte jezika, autor napominje da ovakva klasifikacija može biti samo uslovna. Mišljenja smo da je za radeve ovakve vrste ona u potrebnoj mjeri: sveobuhvatna i da ima i znatnu praktičnu vrijednost. Iz nje se može naslutiti i tematsko usmjerenje i obim registrovanih radeva.

Kao što se iz naslova može vidjeti, ovaj bibliografski pregled je sružen na radeve o srpskohrvatskom jeziku, i to na one što svojim sadržajem ulaze u predmetni opseg tematskih cjelina obuhvaćenih navedenom klasifikacijom. Iz popisa su izostavljene publikacije američkih lingvista, jer se one već pojavljuju u prvom dijelu knjige.

Za razliku od Lenčekove bibliografije, koja obuhvata radeve objavljene kako u stranim, tako i u našim izdanjima, Okuka navodi samo radeve objavljene u inostranstvu, tako da se spisak proširuje publikacijama štampanim (pored već spomenutih jezika u I dijelu knjige) na češkom, slovačkom, mađarskom, bugarskom, rumunskom i švedskom jeziku.

Iz svega navedenog, može se zaključiti da smo dobili knjigu velike upotrebne vrijednosti. Pored toga što predstavlja svjedočanstvo o naučnom interesu stranih lingvista za jezike Jugoslavije i djelimičnu dokumentaci-

³ Oba pregleda pojavila su se kao dodaci radu Rade L. Lenčeka: *Iz istorijata lingvističke jugoslavistike u Sjedinjenim Američkim Državama*, pripremljenom za naučni skup: Lingvistika i lingvističke aktivnosti u Jugoslaviji (Sarajevo, 29—31. marta 1985).

ju za istorijsko bilježenje rasta američke slavistike, njen je najveći značaj upravo u funkciji istraživačkog oruđa koje podstiče daljnja proučavanja južnoslovenskih jezika. Naučnici najrazličitijih lingvističkih usmjeranja, i u Jugoslaviji i van nje, a sa zajedničkim interesovanjem za makedonski, srpskohrvatski ili slovenački jezik, mogu ovdje naći dosta korisnih informacija i uputa za nova istraživanja.

Nadati se je da će ovakva knjiga (informativna, pregledna i neophodna za potpuniji uvid u rade o južnoslovenskim jezicima objavljenim u zemlji i van nje) imati i adekvatnu distribuciju u Jugoslaviji; da neće ostati dostupna samo rijetkim srećnicima.

Daria Šito

Технички уредник

Фико Тртак

Лектор и коректор

Софика Радојчич

Тираж 1.000

КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК издаја РО Институт за језик и књижевност у Сарајеву, ОУВР Институт за језик у филологијском пољу. Симултирани материјални заједнице науке Босне и Херцеговине. Чланак који имаје четири пута годишње Годишња пратила 100,00 динара за радне организације, 50,00 динара за појединачна. Прајена појединачног броја 20,00 динара за издаваштво и штампарију. Уплате склањају на корти рачуна Института 10100-000-9430 са македонском адресом: «Књижевни језик». Адреса Уредништва је: Институт за језик и књижевност, 71000 Сарајево, Касина Клисина 12. Руководи се по крајлу.

Штампа: НДПР «ОСНОВОВЕЋЕ», ОУВР Штампарија дјелатност.
Слог: Адем Хаджисмај, матер — Рајко Влатковић